

PROFILAKTIKA INSPEKTORLARINING HUQUQBUZARLIKLARNI BARVAQT OLDINI OLISH FAOLIYATI

Absalomov Eldor O'ktam o'g'li

Annotatsiya: *Ushbu maqolada profilaktika inspektorlarining huquqbuzarliklarni barvaqt oldini olishdagi faoliyati, jamiyat xavfsizligini ta'minlashdagi o'рни va bu jarayonda amalga oshiriladigan profilaktik tadbirlarning ahamiyati ko'rib chiqilgan. Profilaktika inspektorlari fuqarolar bilan bevosita muloqotda bo'lib, huquqbuzarlik xavfini kamaytirish, huquqiy bilimlarni oshirish va jinoyatlarni oldini olishda asosiy rol o'ynaydilar. Ular shuningdek, jamoatchilik, mahallalar va boshqa ijtimoiy tashkilotlar bilan hamkorlikda ishlash orqali huquqbuzarliklarning oldini olishga xizmat qiladilar. Maqolada, profilaktika inspektorlarining huquqbuzarliklarni barvaqt aniqlash va huquqbuzarliklarning oldini olishdagi muhim vazifalari haqida batafsil ma'lumot berilgan.*

Kalit so'zlar: *Profilaktika inspektorlari, huquqbuzarliklarni oldini olish, huquqiy madaniyat, jamoatchilik bilan hamkorlik, xavfli shaxslar, huquqbuzarlik alomatlari, profilaktik tadbirlar.*

Huquqbuzarliklarni barvaqt oldini olish va aholi xavfsizligini ta'minlashda profilaktika inspektorlarining o'рни juda katta. Ushbu inspektorlar jamoalarda, mahallalarda va ijtimoiy muhitda profilaktika faoliyatini amalga oshirib, qonunga zid harakatlarning oldini olishga qaratilgan tadbirlarni tashkil etadilar. Ular tomonidan o'tkazilgan muntazam tadbirlar va chora-tadbirlar aholi ongida ijobiy o'zgarishlarga olib keladi, huquqbuzarliklarni keltirib chiqaruvchi omillarni barvaqt bartaraf etadi va shu bilan jamiyat xavfsizligini ta'minlashga xizmat qiladi.

1. Profilaktika inspektorlarining vazifalari va ahamiyati.

Profilaktika inspektorlarining asosiy vazifalari orasida fuqarolar bilan bevosita muloqotda bo'lib, huquqbuzarlik xavfini kamaytirish, huquqiy bilimlarni oshirish, huquqbuzarlik alomatlarini aniqlash va bu muammolarni tegishli darajada hal qilish kiradi. Shuningdek, ular maktablar, kollejlarda va mahalla yig'inlarida profilaktik uchrashuvlar o'tkazib, yoshlar bilan yakkama-yakka suhbatlar olib boradilar, bu esa yoshlarning huquqiy mas'uliyatini oshirishga xizmat qiladi.

Profilaktika inspektorlari fuqarolarga huquqiy yordam ko'rsatadi, ularni huquqiy bilimlar bilan qurollantirib, huquqbuzarliklarning oldini olishga qaratilgan profilaktika tadbirlarini ishlab chiqadi. Ular tomonidan o'tkazilgan profilaktik suhbatlar, ogohlantirishlar va axborot kampaniyalari aholi orasida huquqiy madaniyatni shakllantirishda katta ahamiyatga ega.

2. Huquqbuzarliklarni barvaqt aniqlash va profilaktika choralari qo'llash.

Profilaktika inspektorlari huquqbuzarliklarni barvaqt aniqlash uchun bir qator vositalardan foydalanadilar. Ular doimiy ravishda aholi orasida kuzatuv olib borib,

huquqbuzarlikka moyil shaxslarni aniqlash va ularni nazorat qilish choralarini ko'radilar. Shuningdek, jinoyat sodir etilishiga olib keluvchi omillarni o'rganish va ularni bartaraf etish bo'yicha tavsiyalar beradi.

Profilaktika inspektorlari uchun yuqori xavf guruhidagi shaxslar bilan ishlash alohida ahamiyatga ega bo'lib, ular ushbu shaxslarning huquqiy me'yorlarni buzmasligini ta'minlashga harakat qiladilar. Bu jarayonda inspektorlar ko'pincha mahalla faollari, psixologlar va ijtimoiy xizmat ko'rsatuvchi boshqa mutaxassislar bilan birgalikda faoliyat yuritadi. Masalan, yoshlar va voyaga yetmaganlarning huquqiy ongi va mas'uliyatini oshirish uchun oilaviy muhitni tahlil qilish va oila bilan ishlash samarali yo'llardan biridir.

3. Huquqbuzarliklarni profilaktika qilishda jamoatchilik bilan hamkorlik.

Huquqbuzarliklarni barvaqt oldini olishda jamoatchilik bilan hamkorlik qilish zarur. Profilaktika inspektorlari mahalla oqsoqollari, fuqarolar yig'inlari, ta'lim muassasalari va ijtimoiy xizmatlar bilan birgalikda ishlashadi. Ushbu hamkorlik orqali huquqbuzarliklar sabablarini chuqurroq o'rganish, jamoatchilikni jalb etish va ularning huquqiy ongini oshirish imkoniyati yuzaga keladi.

Jamoatchilik bilan yaqin aloqada bo'lish profilaktika inspektorlariga tezkor va to'g'ri ma'lumot olishda yordam beradi. Bu, o'z navbatida, huquqbuzarliklarning oldini olishga qaratilgan tadbirlarni samarali amalga oshirishni ta'minlaydi. Shuningdek, aholining o'zi ham xavfli vaziyatlardan ogohlantirilgan holda, huquqbuzarliklarni barvaqt oldini olishga hissa qo'shadi.

4. Profilaktik tadbirlar va ularning ijtimoiy ta'siri.

Profilaktika inspektorlari tomonidan o'tkazilgan profilaktik tadbirlar jamiyatda xavfsizlikni ta'minlashda muhim ahamiyatga ega. Ommaviy axborot vositalari va internet tarmoqlari orqali berilgan ogohlantirishlar va huquqiy bilimlarni oshirishga qaratilgan dasturlar fuqarolarni huquqiy madaniyatli bo'lishga undaydi. Misol uchun, profilaktika inspektorlari tomonidan o'tkazilgan seminarlar va huquqiy targ'ibot ishlari orqali yoshlar va ota-onalar huquqiy bilimlarga ega bo'lib, ularning huquqbuzarliklarga moyilligini kamaytiradi.

Profilaktika tadbirlari natijasida jamiyatda ijobiy o'zgarishlar yuzaga keladi, jinoyatchilik darajasi kamayadi, va fuqarolar orasida huquqiy madaniyat rivojlanadi. Shuningdek, profilaktika tadbirlari oila, ta'lim va jamoatchilik sohalariga ham ijobiy ta'sir ko'rsatib, ijtimoiy munosabatlarda barqarorlikni saqlashga yordam beradi.

Xulosa:

Profilaktika inspektorlarining huquqbuzarliklarni barvaqt oldini olishdagi faoliyati jamiyat xavfsizligini ta'minlashda alohida ahamiyatga ega. Ularning samarali faoliyati orqali aholining huquqiy ongi va madaniyati oshib, huquqbuzarliklarning oldi olinadi. Profilaktika inspektorlarining aholi va jamoatchilik bilan yaqin hamkorlikda faoliyat olib borishi esa huquqbuzarliklarga qarshi kurashishning eng samarali yo'llaridan biridir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. <https://cyberleninka.ru/article/n/o-zbekistonda-huquqbuzarliklar-profilaktikasi-sohasi>
2. <https://econferences.ru/index.php/arims/article/view/16458>
3. <https://bestpublication.org/index.php/jaj/article/view/6487>